

Manel Marí

Tavernàries

Premi València
Alfons el Magnànim
de Poesia

Beveu, beveu, lectors, abans d'escutar l'ànim
amb què el vi inventaria verins i altres pregàries,
no deixeu que l'estat ben mirat de la raça
us estalviï el pols accelerat del dubte...

PÒRTIC

Sents? L'indici és la veu, i la veu és la corda
amb què l'eco ha teixit els mots significants
per filtrar-se, discret, per tots els dialectes;
si sols sents les paraules, n'obvies la pregària,
o el crit, o aquell lament hàbilment encriptat
que, arraulit per uns codis del desencant a l'ús,
farà per no invocar venjances ni retrets;
un desencant amable, el de la veu,
que tothora pareix que demana disculpes,
que preveu indulgències i s'aparta
mentre l'eco es reclama netament jugular.

És l'eco i llavor afònica que germina en l'estrall
quan un missatge ocult activa l'hèrnia
que tots guardem al fons del tancó de censures
on hem folrat tendreses i laminat vergonyes,
on la por desa el pànic, i el pànic la misèria,
i l'amor passa a ser-ho amb els ulls d'altres,
i el dolor és compartit per altres nervis
i l'odi és un paràsit de flegmes solidàries.
Per què l'eco es resguarda amb coartades?
Tant hi fa, que ho fa i llestos, i no n'hem de dir res,
però, de tant en tant –quan la fatiga

per l'hàbit dur de viure a la frontera
del que es vol dir però no ha de ser audible
s'esdevé un greu col·lapse i un esclat
escomet els timpans i anorrea la veu—
els sons elementals estrafan el discurs
i canvien, per sempre, les paraules,
la pregària, emfisèmica, es revela,
l'eco assetja la veu i la incrimina
com el magma que venç la cuirassa de roca
i escup llengües candents de basalts i de sílices
que podran fer emergir noves illes al mar
o podran arrasar les urbs que el subestimin:
per crear o destruir, l'eco compta amb les eines
que la veu, més prudent, ha procurat negar
en dotar-se de bàlsams i intents de diplomàcia,
en mirar de transmetre la idea sense ullals,
en apel·lar a concòrdies amb la raó dels éssers
per tal de no alertar l'hormona o el suplici
amb què l'eco alimenta l'emboscada de l'ímpetu.
Però entre vins i audàcies hi ha la temeritat
que fa abaixar les guàrdies i els sentits
i ja no importa tant concebre la hipoteca
que poden llastar els mots, la veu s'inunda
i la saliva abrusa un balbuceig,
un crit llençat al dins, que retruny, més humà,
a les parets descalces que enquadren la taverna.

Tomwaitianes

The piano has been drinking, not me.

TOM WAITS, «Small Change»

JO SÓC LA VEU

Jo sóc la veu que han fet la veu d'uns altres
desteixint balbucejos, remors i altres consignes,
i si em tremola el llavi com li tremola a uns altres
és per haver admès l'eco d'un esperit-diable
que ha corsecat el coll amb tanta i tanta cendra.

Sóc la veu i la cendra, i ja m'hi fot
no poder encomanar cap altre encant més alt,
tanmateix puc jurar que encara em vibra amb força
el puny quan s'afaiçona pel nervi i per l'espasme,
vull dir, no he mort del tot, no he diluït encara
la veu entre les veus, la cendra entre les cendres,
i mastego encenalls per escopir l'incendi:
jo sóc la veu d'uns altres que frisa per cremar-se
i per cremar els ignífugs fragments de morals fetes.

IN VINO VERITAS

*Al company Josep Porcar, amb qui he compartit vi i cervesa...
i viceversa*

...amar i beure és veritat, i tot l'altre mentida.

OMAR KHAYYAM, *Rubaiat*

Amb tot el que he begut potser ja va sent l'hora
que ho aneu fent vosaltres, lectors, no us penseu pas
que l'encert vertical dirà gaires més coses
que aquesta tombarella que academitza el cercle,
no vull pas la raó, i encara menys la meva,
però és cert que em recluta de ple un neguit de corbes,
d'esmenar una esperança de coartades sòbries:
la raó rectilínia, la veritat més alta,
no us la podreu mai creure, disculpeu, ni borratxos.
Si a penes si podem saber que som qui som,
que més enllà del ventre nominal de la mare
tenim poques certeses, tret de les voluntàries
—aquelles que ens convenen per pura sanitat,
com l'absència dels déus, que vés tu a saber si...,
com que no hi ha un infern, que pensa que si no...—,
la certesa és el crim que endormisca l'estrèpit,
que apaivaga l'instint cabdal de la recerca;

tot, amb tanta certesa, ja hauria esdevingut
un fet reproductiu del més alt conformisme,
no ja el geocentrisme, que, al capdavant, n'hi ha,
ni tan sols el fruir de la carn i el peix cru:
la certesa impedeix de somiar altres òrbites
i aquest deler mestís dels àpats i del foc,
la certesa convoca les raons cap endins
com el bacteri audita els glòbuls blancs ineptes.

Beveu, beveu, lectors, abans d'escrutar l'ànim
amb què el vi inventaria verins i altres pregàries,
no deixeu que l'estat ben mirat de la raça
us estalviï el pols accelerat del dubte,
és ara que hi ha el corc que us esmena les pàtries
que heu de pensar d'on sou, i d'on voldríeu ser
i d'on ja heu palesat que no us volen pas d'ells,
i així tindreu l'empenta necessària i tan útil
per tibar les fronteres cap a l'abast dels braços.

Amb tot el que he begut potser ja va sent l'hora
que ho aneu fent vosaltres, lectors, que sigui el vi
qui restauri el llindar del que voleu sentir
o d'allò que voldríeu dir en un moment de febre,
reclameu que un espasme sincer us esmeni els dogmes
sense embolcalls amables. Collons, planteu-hi cara
al seny fossilitzat! Beveu, i destruïu-lo!